

Tóth Ágnes

Kutatóprofesszor (TK KI)

- **Osztály:** Kisebbségtörténeti és Etnopolitikai Osztály
- **Tudományos cím vagy fokozat:** MTA doktora, CSc
- **E-mail:** toth.agnes@tk.hu
- **Telefonszám:** +36-1 224-6700 / 5472
- **Épület:** T (Emelet, szobaszám: 1.35)

Kutatási területek

- Magyarország és Kelet-Közép-Európa nemzetiségeinek legújabb-kori gazdasági, társadalmi, politikai helyzete, az egyes országok nemzetiségpolitikájának jellemzői, változása és ennek okai.
- Az európai integráció, valamint a globalizáció modernizációs kihívásainak hatása a kelet-közép-európai térség kisebbségeinek identitás- és térszerkezetére, politikai, jogi helyzetükre, önszerveződési stratégiáikra.
- 1956 vidéki eseményei

Kiemelt publikációk

Tóth Ágnes: **Dokumentumok a magyarországi németek történetéhez.** Argumentum Kiadó, Budapest, 2018.

Tóth Ágnes: **Közösségi igények és politikai elvárások között.** SZÁZADOK 152: 2018. 4. 841-868.

Tóth Ágnes: **A nemzetiségpolitika újragondolása (1965-1970).** KISEBBSÉGKUTATÁS 26:2017. 1. 7-31.

Ágnes Tóth: **Struktur und Tätigkeit der Leitung des Minderheitenunterrichts in Ungarn in der ersten Hälfte der 1950er Jahre.** In: JAHRBUCH FÜR DEUTSCHE UND OSTEUROPAISCHE VOLKSKUNDE 56: 2015. 157-172.

Tóth Ágnes: **Nemzetiségi oktatás Magyarországon, 1945-1950.** In: Mayer, László; Tilcsik, György (szerk.) Szorosadtól Rijekáig. Magyar Levéltárosok Egyesülete, Budapest, 2015. 319-326.

Tóth Ágnes-Vékás János: **Az identitás természete.** In: Bárdi, Nándor; Tóth, Ágnes (szerk.) Önazonosság és tagoltság. Argumentum Kiadó, Budapest, 2013. 11-40.

Tóth Ágnes, Vékás János: **A kisebbségi közösségek társadalmi integrációjának külső és belső tényezői - a cigány kötődésűek példája.** In: Bárdi, Nándor; Tóth, Ágnes (szerk.) Asszimiláció, integráció, szegregáció, Argumentum Kiadó, Budapest, 2011. 153-208.

Tóth Ágnes: **Hazatértek.** Gondolat Kiadó, Budapest, 2008.

Tóth Ágnes: **The Hungarian State and the Nationalities.** In: Tóth, Ágnes (szerk.) National and Ethnic

Minorities in Hungary, 1920-2001. Atlantic Research and Publications, Inc.; Social Science Monographs. 2005. 162-200.

Projektek

1999-2002: A kelet-közép-európai németek helyzetének jogi szabályozása 1920-1990., nemzetközi kutatás, kordinátor: Institut für Zeitgeschichte, München

1999-2003: Pártállam és nemzetiségek. A Kádár-rendszer nemzetiségi politikája és a nemzetiségek helyzete 1950-1973. (Az OTKA támogatásával.)

2002-2008: Kitelepítettek-Visszaszökötték-Visszatérők.

2003-2008: A magyarországi egyházak és nemzetiségek 1920-1950. (Az OTKA támogatásával.)

2005-2007: A német nemzetiség helyzete Magyarországon 1944-1953. (Az NKA támogatásával.)

2008-2011: Dokumentumok a magyarországi németek történetéhez 1670-1950., nemzetközi kutatás, kordinátor: Bundesinstitut für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, Oldenburg

2012-2019: [Dokumentumok a magyarországi németek történetéhez 1944-1953.](#), nemzetközi kutatás, Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde, Tübingen és MTA TK Kisebbségkutató Intézet

2012- : [Identitás - migráció -modernizáció](#)

2015 - : [Jugoszláviai németek Magyarországon 1944-1950](#)

2015-2020: [Németek Magyarországon 1950-1990.](#) (Az OTKA támogatásával.)

2016-2018: [Die Selbstorganisation der Deutschen in Ungarn und die ungarische Nationalitätenpolitik \(1950-1990\).](#) (Bundesministerium für Kultur und Medien támogatásával.)

Aktuális kézirat

- Nemzetiségi oktatás Magyarországon az '50-es-'60-as években
- A magyarországi nemzetiségek alapvető demográfiai mutatóinak változásai

Tudományos pályafutás

Munkahelyek:

2015. február- 2019. december 31.: PTE, Német Történelem és Kultúra Délkelet-Közép-Európában Alapítványi Tanszék, tanszékvezető egyetemi docens

2019 - : Társadalomtudományi Kutatóközpont, tudományos tanácsadó

2013. január-2019. július: MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, tudományos főmunkatárs

2012. március-2012. december: MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, főigazgató-helyettes

2009. július-2012. december: MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, tudományos főmunkatárs, igazgató

2002-2009: MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, tudományos főmunkatárs, igazgatóhelyettes

1996-2002 : Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára, igazgató,

1989-1996: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára, igazgatóhelyettes

1986-1989: Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára, levéltáros

1984-1985: Katona József Megyei Könyvtár, tájékoztató könyvtáros

Tudományos fokozatok:

2019: MTA doktora

2010: habilitáció, Szegedi Tudományegyetem

1995: történelemtudomány kandidátusa, Magyar Tudományos Akadémia

1989: egyetemi doktori („dr. univ.”) fokozat, summa cum laude minősítéssel, József Attila Tudományegyetem

Tanulmányok, képzések

1979-1984: József Attila Tudományegyetem magyar-történelem szak, Szeged

Szakmai szervezeti és szerkesztőbizottsági tagságok, felelőségek

2004 - : Magyar Történelmi Társulat, tag

2004 - : MTA Köztestület, tag

2011- : Donauschwäbische Zentralmuseum Tudományos Tanácsa, Um, tag

2010 - : Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa e.V. Elnökség, tag

2012-2016; 2018 - : Unesco Magyar Nemzeti Bizottsága, Társadalomtudományi Szakbizottság, tag

2015-2018: Magyar-Baden-Württembergi Vegyesbizottság, tag

2012-2013: MTA Vallásügyi és Egyháztörténeti Elnöki Bizottság, tag

2000-2004: NKA Levéltári Kollégium, tag

1999-2002: Önkormányzati Levéltárak Tanácsa Elnökség, tag

2015- : Jahrbuch des Bundesinstitut für Kultur und Geschichten der Deutschen im östlichen Europa, szerkesztőbizottság, tag

2002-2018: Kisebbségkutatás szerkesztőbizottság, tag

1996-2002: Bács-Kiskun Megyei Levéltár évkönyve, Levéltári Füzetek sorozat, szerkesztő

2010-2013: MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet évkönyve, szerkesztő

Díjak

1994. Bács-Kiskun Megye Művészeti és Tudományos díja

2000. Nagy Imre emlékplakett

2020. Ehrennadel in Gold das Ungarndeutschtum (Magyarországi németiségért Arany Díszű)

Oktatási tevékenység

2015-2019: PTE Német Történelem és Kultúra Délkelet-Közép-Európában Alapítványi Tanszék

2007-2012: ELTE Interkulturális Pedagógia és Pszichológiai Központ

2001-2002: ELTE Germanisztikai Intézet

1999-2000: József Attila Tudományegyetem, Magyarország Legújabb-kori története Tanszék

Tanított tárgyak:

Kelet-Közép-Európai országok nemzetiségpolitikája és kisebbségeinek története

Magyarországi nemzetiségek története

Többségi és kisebbségi identitás

Magyarország 1945 utáni története

Országos Doktori Tanács honlapján személyes adatlap:

https://doktori.hu/index.php?menuid=192&lang=HU&sz_ID=5202

Egyéb önéletrajzi információ

Fontosabb tanulmányutak, bel- és külföldi ösztöndíjak

2014. július-augusztus: Berlin, levéltári kutatások, Klebelsberg Kuno ösztöndíj

2013. augusztus-október: Berlin, levéltári kutatások, DAAD ösztöndíj

2012. november: München, Bayerisches Hauptstaatsarchiv, levéltári kutatás;

2011. május: Freiburg, Johannes Künzig Institut; szakmai tapasztalatcsere, kutatási megbeszélés;

2011. május: Tübingen, Freiburg, Johannes Künzig Institut; levéltári kutatás;

2005. október: Freiburg, Johannes Künzig Institut; szakmai tapasztalatcsere, könyvtári, levéltári kutatás;

2001. július: München, Bayerisches Hauptstaatsarchiv, szakmai tapasztalatcsere

2000. július: Lipcse, Geisteswissenschaftliches Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas; könyvtári kutatás,

1996-1998: Soros Alapítvány ösztöndíja. „1956 vidéki eseményei” országos forrásföltáró kutatás

1995. november – 1996. január: Németország, (Wiesbaden, München) levéltári kutatások, Állami Eötvös Ösztöndíj.

1994. október-november: Németország, (Koblenz) levéltári kutatás, DAAD ösztöndíj

1992. október-1993. szeptember: Budapest, Collegium Budapest kutatási ösztöndíja

Nyelvtudás

- Magyar (Anyanyelv)
- Német (Középfokú)
- Orosz (Alapfokú)